

FRASILI

3 / 93

PASILLI

Pasilli 3/93

- Postiliiton Pasilan osasto ry:n tiedotuslehti

- 8.vsk

- Osoite: PL 25, 00231 HELSINKI

- Puhelin 1537260

- Tili: PSP 442318-8

- ISSN 0785-532X

- Toimitusneuvosto: Pekka Lavento (Päätoimittaja), Juhani Lohikoski (Toimitussihteeri), Ari Mälkönen, Kari Pihlavii-ta, Juha Öhman

- Painopaikka Painatuskeskus Oy, Pikapaino, Annankatu 44, Helsinki 1993

Kaikki joukolla vappuna marssimaan!

PÄÄKIRJOITUS

Vappu on jälleen edessä ja kaikki varmasti juhlamielellä. Kun ajatellaan työväenvappua ei aihetta juhlimiseen kuitenkaan ole. Hallitus uhoaa Iiro Viinasen suulla yhä tuhoisampia säästöjä vuodesta 1994 lähtien. Järjestöjen kanssa neuvotteluihin Viinanen olisi varannut peräti pari viikkoa. Tämän jälkeen säästöt kuulema ajettaisiin joka tapauksessa läpi eduskunnassa yksinkertaisen enemmistön turvin. SAK:n puheenjohtaja Lauri Ihalainenkin reagoi jo tähän ja kummeksui hallituksen linjaa, jonka jälkeen pääministeri vähän tyynnyttelikin Viinasen uhoilua.

Tuntuu siltä, että SAK:ltakin olisi vähän pallo hukassa. Nyt olisi aika näyttää, että perääntymiset on peräännytty. Valtion duunarit tekevät tärkeää duunia siinä missä muutkin. Meillä esimerkiksi täällä Postissa ei ole järin suuret palkat. Ei meillä ole mitään syytä hyväksyä 10 % leikkauksia. Posti tuottaa voittoa. Hallituksen säästölinja luo massatyöttömyyttä, ei poista sitä!

Juuri ennen Vappua 28. 04. Vennamo pysäyttää postinkulun Pasilassa propagoidakseen Saviahan kanssa yhtiöittämistä. Mikäs siinä, esitetään kysymyksiä ja katsotaan mitä herrat vastaavat...

P.Lavento

SISÄLLYSLUETTELO:

Pääkirjoitus.....	2
Vapun historia (Pekka Lavento).....	3
SAK:n toimintapäivä työttömyydestä (Pekka Lavento).....	6
Pilkkimestaruuskisat 1993.....	7
Undolinin uskomaton tarina (J.Häkä).....	8
Runoja (O.R.).....	11
Pegasoksen vappulama (Siderix).....	12
Yhteistoiminta tapauksista (Teuvo Pykönen).....	13

VAPUN HISTORIAA

Kaikkihan tietävät, että vappu on kevään tulon ja ylioppilaiden juhla. Pasillin lukijat ovat varmasti myös tietoisia, että tämä juhlapäivä on myös kansainvälinen työväenliikkeen juhlapäivä ja suomalaisen työn päivä.

Kuinka moni silti tietää, mistä työväen vapunvietto perinne on peräisin ja minkä asian muistolle sitä oikeastaan alunperin ryhdyttiin viettämään? Vapun vieton alkuperäiset lähtökohdat tai juuret voi jäljittää Yhdysvaltoihin, Chicagon kaupunkiin vuoteen 1886 ja siellä käytyyn taisteluun työväen paremmista oloista.

CHICAGO 1886, HAYMARKETIN TORI

Yhdysvaltojen nopea teollistuminen ja työväenluokan ja köyhyyden kasvu johti yhteiskunnalliseen jännitystilaan. Tämä puhkesi 1. toukokuuta laajoihin lakkoihin ympäri maata. 3. päivänä toukokuuta maanantaina taistelu puhkesi huippuunsa. Chicagon McCormicin tehtailla oli työpäivän jalkeen kahinaa, johon poliisi vastasi avaten tulen harkitusti kohti väkijoukkoa. Tulenavaus johti useamman

työläisen hengenmenoon. Radikaalit työväenjohtajat kutsuivat seuraavaksi illaksi Heinätorille mielenosoituksen verilöylyä vastaan.

Kokous oli aluksi täysin rauhallinen. Viimeinen puhuja oli lopettelemassa ilta kymmenen maissa, kun vahvasti aseistautuneet poliisit ilmaantuivat paikalle. Kokousta vaadittiin hajaantumaa ja poliisivoimat valmistautuivat hyökkäykseen. Yht'äkkiä poliisin joukkoon lensi pommi, joka surmasi yhden poliisin ja haavoitti useita. Poliisit vastasivat välittömästi avaamalla tulen. Kahakassa kuoli seitsemän poliisia ja noin 60 loukkaantui. Suunnilleen sama määrä ihmisiä kuoli tai haavoittui poliisien luodeista.

Pomminheittäjää ei koskaan saatu kiinni ja syyllinen tuleekin todennäköisesti jäämään arvoitukseksi. Oikeisto syytti heti radikaaleja työläisiä pommista ja vasemmisto epäili hallituksen provokaattoria. Tapahtuman seurauksena valkoinen terrori ja punaisen vaaran pelon aalto pyyhkäisi läpi USA:n.

MARTTYYRIT

Toukokuun 27. päivänä 10 ihmistä asetettiin syytteeseen poliisien murhasta. Suurin osa syytetyistä oli siirtolaisia, siis emigrantteja. Kaksi syytetyistä vapautettiin, mutta muita kahdeksaa radikaalia työläisjohtajaa vastaan kehiteltiin syyte murhasta, suurimmalle osalle vielä kostomielessä tehdystä murhasta.

Oikeudenkäynti kesti kaksi kuukautta. Tuomari oli avoimesti puolueellinen syytettyjä vastaan. Oikeudenkäyntiä varjostivat väärät valat ja suoranainen valehtelu. Silti pitäviä todisteita syytettyjä kohtaan ei löydetty. Tämän vuoksi miehiä alettiinkin syyttää rikostoveruudesta murhaan, koska heidän poliittisen työnsä nähtiin aiheuttaneen murhat. Seitsemän tuomittiin tällä syyllä kuolemaan ja yksi sai 15 vuoden vankeustuomion. Vasemmisto ja työväenliike lähti välittömästi kampanjoimaan tätä vääryyttä vastaan.

Osa tuomituista koetti vedota tuomioistaan Illinoisin kuvernööriin, mutta turhaan. Yksi tuomituista teki itsemurhan van-

kilassa. Mustana perjantaina marraskuun 11. päivänä neljä tuomituista teloitettiin hirttamällä 200 todistajan läsnäollessa. Kaksi päivää myöhemmin nämä viisi arvokkuutta osoittanutta marttyria haudattiin suuren väkijoukon saattelemana Waldheimin hautausmaalle. Myöhemmin Illinoisin uusi liberaali kuvernööri armahti loput kolme syytetyistä ja puhdisti myös viiden kuolleen maineen ilmoittamalla tuomioiden olleen väärä ja perustuneen väärin valoihin.

TYÖVÄENVAPUN VIETTO

Vapunpäivä, jota tämä 1886 vuoden tragedia varjosti vakiinutettiin pian työväen juhlapäivänä. Vuonna 1888 Ameri-

can federation of Labour ammattiliitto ryhtyi kampanjoimaan kahdeksan tuntisen työpäivän puolesta. Joulukuussa 1888 se julisti vapunpäivän kansalliseksi lakko- ja mielenosoituspäiväksi - toistoksi neljän vuoden takaiselle kampanjoinnille ja osin muistoksi Heinätorin tapahtumille.

Ranskassa 1889 järjestettiin kansainvälinen sosialistien konferenssi, jossa päätettiin julistaa vapunpäivä kansainväliseksi mielenosoituspäiväksi kahdeksan tuntisen työpäivän puolesta. 1890 tämä toteutettiin menestyksellä eri puolilla maailmaa. Chicagon marttyyrit olivat kylläkin unohnutuneet jo tyystin. Tämän jälkeen Euroopassa alkoivat vaikeat ajat. Kapinointeja, mellakoita ja pommeja nähtiin useissa Keski-Eu-

roopan maissa. Vapunpäivän mielenosoitukset eivät tietenkään tällaisessä yhteiskunnallisessa jännitystilassa olleet mahdollisia. Mielenosoitukset toistettiin jälleen 1892 ja toisen internationaalin (sosialistinen kansainvälinen yhteistyöjärjestö) vahvistuksella vapunpäivästä tuli koko työväenliikkeen vuosittainen juhlapäivä, varsinkin Euroopassa ja Latinalaisessa-Amerikassa. Sitä juhlivat perinteisesti kaikki työväenliikkeen piiriin kuuluvat poliittiset suunnat sosiaalidemokraateista kommunisteihin, sosialisteista anarkisteihin.

Ensimmäisen maailmansodan aikoihin Vapunpäivästä tuli militarismen ja sodan vastainen elementti molemmilla puolilla. Sen jälkeen siitä tuli fasistihallituksia uhmaava mielenosoitus. Mussolini Ita-

liassa tukahduttikin Vapunvieron 1923 lähtien. Espanjan sisällissodan voittanut diktaattori-kenraali Franco kielsi Vapunvieron 1939, mutta 1947 uudelleen maassa alkanut vapun juhlinta nousi diktatuurin vastaisen taistelun symboliksi. Se kansainvälisestä Vapunvietosta.

Suomessa toukokuun ensimmäinen päivä on Suomalaisen Työn päivä. Työväenliikkeelle se on ollut takavuosina voimanoitoksen näyttö, nykyään lähinnä tapa, johon on aina kuulunut marssit eri kaupungeissa, joko työväenpuolueiden järjestäminä tai ayliikkeen organisoimana. Chicagon tapahtumat 1886 eivät ole koskaan liittyneet suomalaiseen työväenvappuun. Viimmevuosina marssijoiden määrä on vähentynyt kerta toisensa jälkeen, mikä

sinänsä on ikävää. Vappu kun on tarjonnut mahdollisuuden osoittaa mieltä ajankohtaisista työtätekeviä ihmisiä koskettavista asioista. Työttömyys tuleekin varmaan olemaan yksi teema tänä vappuna, samoin kuin hallituksen käsittämättömät säästöpäätökset.

VAPPU HELSINGISSÄ 1993

Vappuna on hyvä lähteä liikkeelle, jos työnantajapuolen ja hallituksen kaavailut ottavat kannuun. Näytetään, että valmiutta vastavoimaan löytyy. Täällä Helsingissä vapputapahtumia järjestävät ainakin Vasemmistoliitto ja SDP. Vasemmistoliiton tapahtuma alkaa perinteisellä marssilla Hakaniementorilta 10.30 ja päättyy

Senaatintorin puheisiin ja ohjelmalliseen kokoontumiseen. Sosialidemokraattien vappukulkue lähtee Kaisaniemenpuistosta kello 12.00. Kokoontuminen alkaa puolta tuntia aiemmin ja marssi suuntautuu Paasipuistoon, jossa on Vappujuhla. Myöhemmin 14.30 alkaen on Helsingin Työväentalolla Vasemmistoliiton, SDP:n ja SAK:n Helsingin Paikallisjärjestön yhdessä järjestämät vapputanssit. Osallistukaa! On näytön paikka.

P.Lavento

SAK:n TOIMINTAPÄIVÄ TYÖTTÖMYYDESTÄ

Perjantai toinen huhtikuuta järjesti Suomen Ammattijärjestöjen Keskusliitto mielenosoituksia ympäri maata työttömyyttä vastaan työllisyyden ja elvytyksen puolesta. Helsingissä mielenosoitus pidettiin kello 10.00 alkaen Hakaniemen torin laidassa SAK:n mahtipontisen toimistorakennuksen katveessa.

Mielenosoituksen ohjelma oli suhteellisen tyypillinen ja tunnelma valitettavan latistunut. Paikalla tarjottiin hyvää hernekeittoa ilmaiseksi, ämyreistä tuli taustamusiikkia ja kävipä haitaristikin vetämässä muutaman kappaleen lämmittääkseen koleassa ilmassa hytisevää tapahtumaa. Väkeä ei paljon ollut. Toimittajiakin parveili jonkin verran haastattelemassa työttömiä ja paikalla pyörinyttä SAK:n puheenjohtaja Lauri Ihalaista, joka tuntui varsin hyväntuuliselta ottaen huomioon tilanteen ja hallituksen uusimmat toilailut.

Noin yhdentoista aikaan HRHL:n puheenjohtaja kävi pitämässä kovasävyisen puheen, jossa hallitusta arvosteltiin jyrkin sanoin työllisyyspolitiikasta ja suhtau-

tumisestaan ay-liikkeeseen. Nyt ei ole nöyryyttämisen ja alistamisen aika, vaan hallituksen tulisi kävellä Ihalaisen huoneeseen ja aloittaa todelliset keskustelut laman taittamiseksi.

Tämän puheenvuoron jälkeen oli hyde park-tyyliin sana vapaa ja sitä oikeutta käytti pääasiallisesti tanakassa jurrissa heiluneet miehenkilöt mölisten jotain epäselvää ja typerää... No muutamia fiksumakin ideoita kuultiin. Paikalle osunut EY-vastaisen kansalaisadressin nimienkerääjäkin rohkaisi mielensä ja kävi moittimassa ay-liikettä EY-myönteisyydestä. Pari poliisiakin näkyi antavan nimensä adressiin, ilmeisesti eivät tienneet, että poliisi ei saa osallistua kansalaisadrebbe-

hin yms. tekoihin julkisesti virka-aikana ja virkapuvussa. No se ei sinänsä ole tärkeää, onhan hyvä, että sinitakeistakin löytyy halua ajatella tulevaisuutta.

Tilaisuuden aikana kerättiin nimiä myös SAK:n "TEKOJA" adressiin, jonka nimienkeruu työpaikoilla ja eri tilaisuuksissa jatkuu vielä toukokuulle, minkä jälkeen (toivottavasti) sadat tuhannet nimet luovutetaan hallitukselle ja työnantajille. Hallituksen uusia säästöesityksiä kuunnellessa tulee kyllä mieleen, että nimien sijaan luovuttaisin mieluummin hallitukselle yleislakkovaroituksen!

P.Lavento

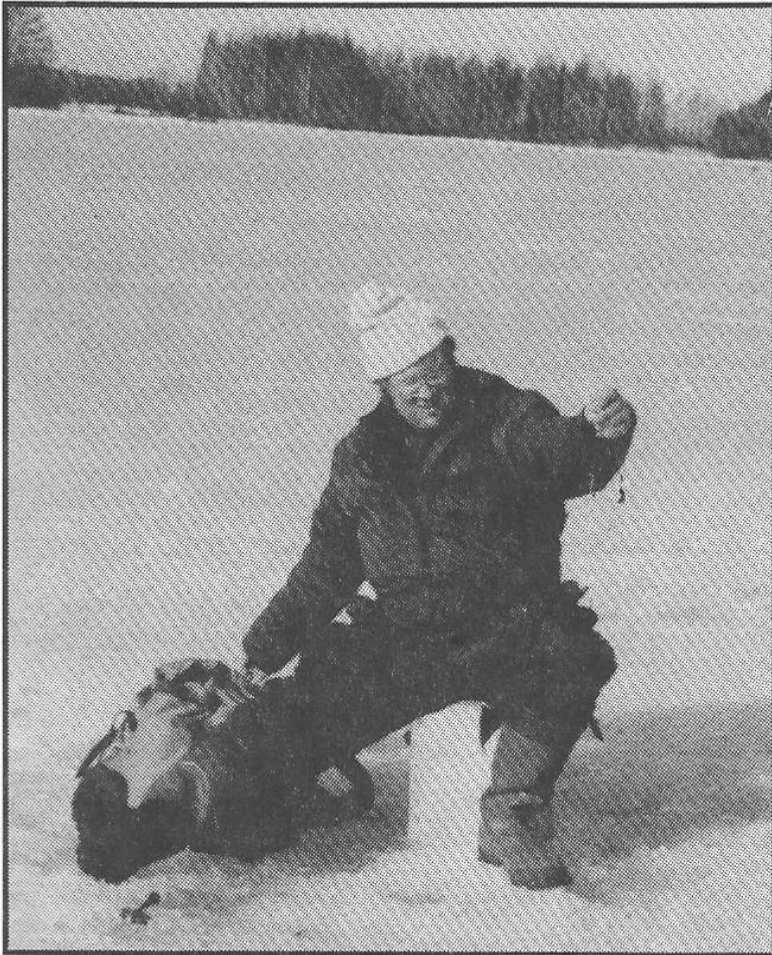

HIPA

PILKKIMESTARUUS KISAT 1993

Laitoksen vuoden 93 pilkkimestaruus kisat käytiin 21.03.93 Poomarkussa. Ilma oli suotuisa ja lämmin. Ammattiosastostammekkin oli jälle raahautunut neljä pirteää hyväntuulista urhoa. Ahti oli antoisa Helsingin kalakerhon edustajille, jotka putsasivat lähes koko palkintopöydän. Osastomme edustajista oli paras yleisessä sarjassa Hukkasen Jussi(3), Poutasen Mikko(43), Nevalaisen Lasse(80) ja perämiehenä Ruonelan Markku(131), mainittakoon että ilmottautuneita oli 178. Ensivuonna revästetään paremmin.

---

*Kuten huomaatte tässä kuvassa ei syylistytä ahneuteen vaan nautitaan täysin sie-
mauksin auringosta ja raikkaasta ilmasta.*

Tässä kuvassa väitetään olevan ahneita setiä(oikealla J.Hukkanen).

UNDOLININ USKOMATON TARINA

J.HÄKÄ

Tämän tarinan kuulin joskus Fibosiassa päähenkilöltä itseltään.

Undolin oli keskeyttänyt korkealle tähdätyt opintonsa. Hän kaipasi käytännön työelämään. Pääsi monitoimialaisen yrityksen, Fibosian Tehdaskonsernin palvelukseen kielenkääntäjäksi. Työ ja tulevaisuus tuntuivat turvatuilta. Konserniin kuuluvan tehtaan suurin myyntiartikkeli oli näet kielisyltty.

Undolin liittyi tehtaan ammattiyhdistykseen. Sen suomenkielinen kirjainlyhenne – johon ei ole syytä kiinnittää sen enempää huomiota – oli sattumoisin SDP (Syltyn tekijöiden Diktatuuriin Pyrkijät – leikkimieliset fibosialaiset antavat yhdistyksilleen hassuja nimiä, jotka eivät välttämättä liity mitenkään tavoiteisiin tai toimintaan).

Sylttytehtaassa toimi toinenkin ammattiyhdistys, SAK (Sylttytehtaan Aktiiviset Kesyilijät). Yhdistykset kilpailivat keskenään jäsenistä ja työehdoista.

Undolin oli innolla mukana

järjestötoiminnassa. Tietojaan hän kartutti sekä kursseihin osallistumalla, että omin päin. Mutta neuvokkuutensa hän oli saanut syntymälahjaksi.

Puurtaminen tuotti tulosta. Undolin kelpuutettiin Pyrkijöiden sisäpiiriin. Siellähän ne varsinaiset päätöksetkin tehtiin. Sovittiin tavoitteet ja strategiat. Päätettiin demokraattisesti asioista, jotka sitten yhdistyksen kokouksissa runnottaisiin läpi tai joista ehkä muodon vuoksi vain keskusteltaisiin.

Kerran – siis taas kerran – palaveroitiin mahdollisuudesta yhdistää kilpailevien yhdistysten voimavarat.

– Pitäisi kai perustaa yhteinen pulju Pyrkijöille ja Kesyilijöille.

– Mitä tässä enää voisi yrittää? Turhat neuvottelut alkavat jo pikku hiljaa turhauttaa.

– Kai sinä Undolin voisit fiksuna miehenä jotain keksiä?

– Mitä jos joku iskisi niiden puheenjohtajan?

– Jaa sen liimankeittäjän? Hyvännäköinen kinkku. Muttei

vanhalla taida olla mahiksia.

– Undolinhan tuota ehdotti, joten...

– Kannatetaan!

– Hei älkäähän nyt pelleilkö! Leikillänihän minä tuon heitin.

– Ei tässä pelleilläkään. Eikä leikitä!

– Aika omituinen mies tuo Undolin. Keksii hyviä ideoita. Leikillään!

Painostettuna ja pideltynä Undolin lupasi yrittää keskustella. Silti tehtävä kiehtoi. Hänen ikäänkuin pilanpäiten heittämiensä idea ei ehkä sittenkään ollut lähtöisin aivoista. Olisikohan se tullut sydämestä? Tai jostain muusta vempaimesta?

Järjestely ei tuottanut hankaluuksia. Pyrkijöiden ja Kesyilijöiden yhteiset bileet pidettiin vappuaattona Duunaritalolla.

Undolin ujuttautui liimankeittäjän läheisyyteen. Juteltiin ja jorattiin. Kesyilijöiden puheenjohtaja huumaantui Undolinin onnistuksista ja viisauksista (Ja ehkä myös tarjotuista virvokkeista).

Bileiden päätyttyä he poistuivat yhtä matkaa.

- Taidanpä tästä lähteä sanoit Undolin aamulla, täytyy valmistautua vappumarssille.

- Äläpäs hosu! Kai sinä sentään minua voit odottaa. Kihlattuasi.

- Täh?

- Et muista vai? Viitsisitkö vilkaista tuota paperia, johon panit nimesi?

- Hei mikä tämä on? Avioliittosopimus!

- Kyllä kultsu. Miten ihanasti minua opetitkaan viime yönä! Senkin opin, että saadut lupaukset on vaadittava kirjallisina.

- Mutta eihän tuo ole se paperi! Minä luulin allekirjoittaneeni yhteisen ammattijärjestön perustamisneuvottelujen valmisteluja koskevan esisopimuksen.

- Ai sitäkö sinä limanuljaska siis vain jahtailit! Voi minua onnetonta hyväuskoista tompellia! Yhyyy...

- Älähän nyt kyllä tämä tästä...

Siitä tuli tavallaan heidän ensimmäinen perheriitansa, vaikka se käytiinkin hyvissä ajoin ennen häitä. Mutta sopihan tuotakin harjoitella. Järjestöasioista oli näet avioliiton alkajaisiksi tulossa vielä monta kiperää keskustelua.

Niitä keskusteluja Pyrkijöiden ja Kesylijojen välillä yhdistämiseksi käytiin toki muuallakin kuin perhepiirissä. Sitkeiden neuvottelujen päätteeksi syntyi viimein SOPU (SuurOmistajiksi Pyrkivät Uhoilijat, joka nimi ei sinänsä tietenkään merkinnyt mitään).

Yhdistymisen ansiosta päästiin lopultakin käsiksi toiminnan tehostamiseen. Enää kun ei ollut repivää kilpailua duunareiden sieluista. Nyt oli tullut otollinen aika korottaa jäsenmaksuja uuden järjestön toiminnan ja varallisuuden turvaamiseksi.

Monet pitivät yhteisen järjestön syntyä Undolin aikaansaannoksena (syynä tai ansiona). Olihan hän asian edistämiseksi jopa uh-

rannut poikamiehen vapautensa. Hänet palkittiin ylennyksellä ammattijärjestön moniportaissa hierarkiassa. (Ja kun avioliiton alkupyrynöistä oli päästy, undolin arvosti vaimon sittenkin parhaaksi palkinnokseen).

Sisäpiiri toimi toki Uhoilijoissakin. Siihen kuului muutama luotoduunari kummastakin entisestä yhdistyksestä. Mukana olivat tietenkin myös Undolin ja vaimo (joka toimi uuden yhdistyksen kamreerina).

Valmisteltiin SOPU-yhteisön ensimmäistä tilinpäätöstä.

- Mitä tehdään odotettavissa olevalle ylijäämälle?

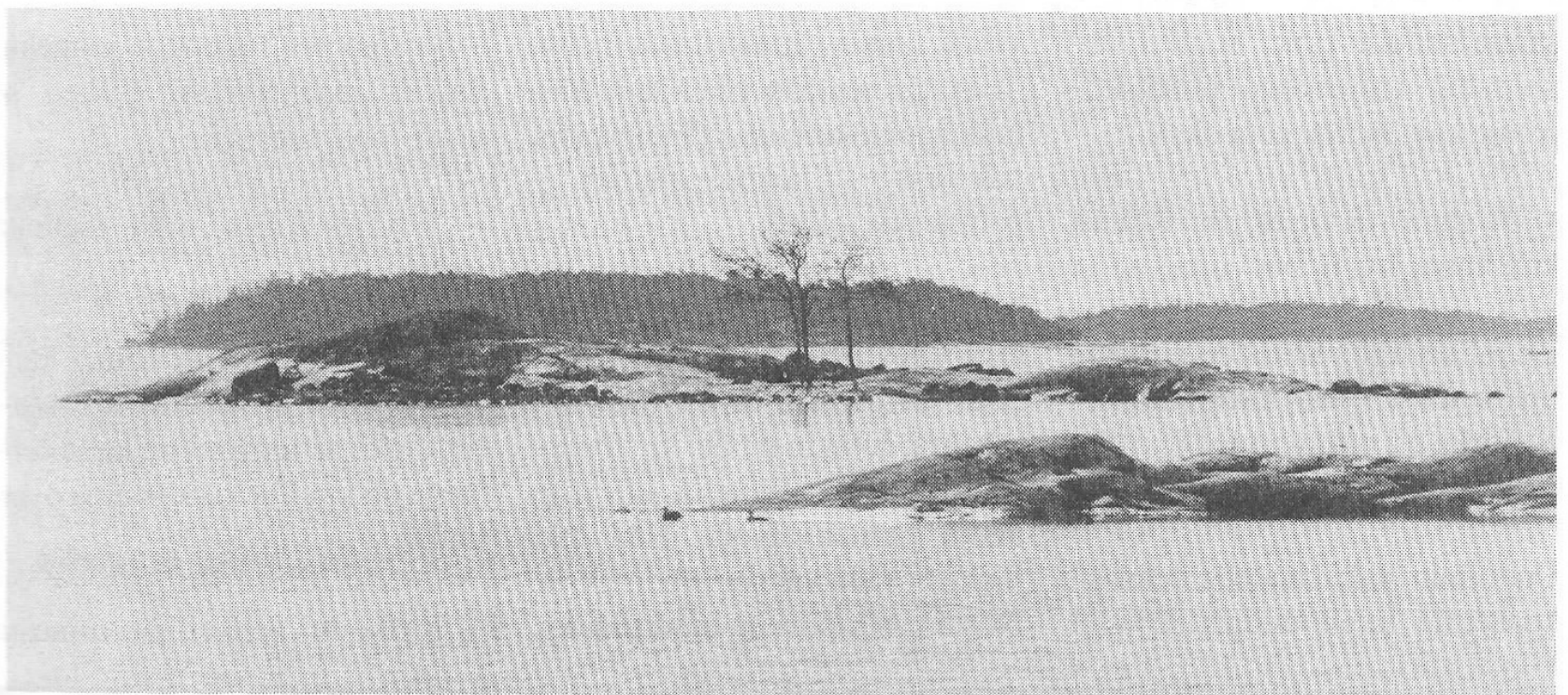
- Sijoitetaan tuottavasti.

- On jo sijoitettu. Ei se enää kasvavaroissa näy.

- Paljonko sitä tulee?

- Parisataatuhatta fibomarkkaa.

- Oho! Eihän tuollaista tulosta voi näyttää. Duunarithan alkaisivat vaatia jäsenmaksujen alen-

tamista.

– Mitä sanoo Undolin?

– Ongelma ei sinänsä ole oikeastaan kirjanpidollinen. Mutta meidän oloissamme se kuitenkin on kai lainsäädännöllinen. Tosin joissakin talouksissa voitot ja tappiot voidaan kai nollata, koska ideologia vaatii...

– Kerro jo mitä tarkoitat äläkä esitelmöi!

– No – uhkaava ylijäämä voitaisiin tietysti kirjata kuluksi vaikkapa merkinnällä “Siirto Ylijäämänhävittämisrahastoon”.

– Mutta eihän tuolla ketään hämätä.

– Merkintä olisi ainakin melko rehellinen. Mutta jos tilin nimeksi pantaisiin esimerkiksi “Toiminnanturvaamisrahasto”, niin silloin...

– Jipii! Tulihan se sieltä!

– Ja duunari tuumii että hyvin on budjetoitu, kun kaikki on tasan!

– Ja minä en sitten ota vastuuta, sanoi Undolin (joka ei ollut tarkoittanut teoreettista pohdiske-
luuan käytännön neuvoksi).

– Ei sinun tarvitsekaan. Riittää, kun annat hyviä neuvoja.

Undolin yleni vähitellen ammat-
tijärjestönsä pääpuheenjohtajak-
si. Virka oli päätoiminen ja palk-
ka aika mukkea.

Undolinin valtakaudella tehdas-
konsernin muut duunarijärjestöt

sulautuivat yksi toisensa jälkeen
SOPUun, joka kehittyi vaikutus-
valtaiseksi ammattiliitoksi. Se
kasvoi yhdessä tehdaskonsernin
kanssa. Duunaritkin saivat edus-
tajiiaan konsernin hallintoon. (Ja
tottakai Undolinin kuuluivat kon-
sernin tehtaiden johtokuntiin).

Liittonsa ulkopuolellakin Undo-
lin joutui joskus vakavissa häi-
riötilanteissa puuttumaan asio-
iden kulkuun. Esim. kerran hänen
täytyi taltuttaa muuan häiriköivä
pikkuhitleri, joka oli uhannut
panna pysähdyksiin valtakunnan
kaikki kuljetukset. (Nimeä en
muista, mutta joltain rikkaruoh-
olta se kuulosti).

Tehdaskonsernin johto alkoi yhä
ennemmän kiinnostua ky-
vykkästä duunarijohtajasta.
Mutta periaatteilleen uskollisena
Undolin kieltäytyi kaikista sosi-
aali-, henkilöstö-, yhteistyö-,
PR-, ym. päällikönteoimista sitä
mukaa kun työnantaja niitä hänel-
le tyrkytteli.

Undolin oli valtansa kukkuloilla.
Hän oli myös mukiinmenevästi
vaurastunut taistelussa köyhien
puolesta. Vaimo oli jäänyt koti-
rouvaksi kasvattamaan jälkipol-
vesta uusia luokkataistelijoita.
Toki hän sentään vielä istui teh-
taiden johtokunnissa. (Eihän pieni
tulonlisä – kokouspalkkiot –
pahitteeksi ollut).

Mutta vielääkään ei Undolin ollut
täysin tyytyväinen. Hän ei naut-
tinut asemastaan eikä työnsä tu-
loksista. Jotakin pitäisi vielä saa-
da aikaiseksi. Hänellä oli ihan
aitoja tunnonvaivoja. Hän teki
joukon radikaalisia ehdotuksia.
Niistä ei sisäpiirissä juuri pidetty.

Sisäpiiri katsoi aiheelliseksi sa-
lata Undolinilta palaverin, joka
pidettiin syltityhtaan kokous-
huoneessa.

– Tuo Undolin on käynyt aika
omituisesti viime aikoina. Nyt se
jo ehdottaa että liiton varoja alet-
täisiin jakaa duunareille.

– Eihän tuo niin kamalalta kuul-
lostaa. Sitähän se lakkoavustusten
maksaminenkin on.

– Ei se ihan sitä tarkoittanut. eikä
niitä lakkoja Undolinin aikana
juuri ole ollutkaan.

– Mutta onhan muullakin tavalla
tuettu...

– Ei kuulema riitä. Undolin väittää,
että liitto vain lihottaa itseään ja
organisaatiotaan, vaikka duuna-
reita kaiken aikaa potkitaan pois
tarpeettomina. Ensin automaatio,
sitten uudelleenjärjestelyt, talous-
lama...

– Älähän nyt paisuttele asioita.
Mutta uskotaan nyt sitten. Kai
sille Undolinille täytyy jotain
tehdä.

– Saisiko sen tuupattua jonnekin
vaikka maaherraksi? Siihen se
voisi jopa suostua.

– Löytyisiköhän niitä suhteita
jostain...

– Mitäs täällä juonitellaan?! kar-
jaisi yllättäen sisään tullut Undo-
lin, (joka sattumalta paikalle tul-
leena oli kuullut keskustelua oven
läpi).

– Kyllä te vehkeilijät minusta

pääsette. Minä lähden näet nyt!

Undolin poistui arvokkaasti hiljaiseksi muuttuneesta kokoushuoneesta. Hän meni suoraan kotiin kertoakseen dramaattisesta ratkaisustaan. (Jospa tämä kaikki vaikka hoituisi kertarutinalla).

- Minulle riitti. Löin hanskat pöytään. En kestänyt enää.

- Taivas! Mitenkäs nyt pärjätään?

- Otetaan iisisti. Eihän tässä nyt sentään puilla paljailla ainakaan vielä olla.

- Aiotko vielä toimia jossain?

- Jospa menisin vaihteeksi valtion duuniin. Postissa tarvitaan väkeä.

- Ihanko tavalliseksi duunariksi aiot?

- Sellaisena aloitinkin. Kehä on sulkeutunut.

Vaimo toipui miehen pudottautumisesta duunaritasolle. Undolin aloitti työnsä postinlajittelimossa. (Bulistadjun Lähdösmyleftämössä).

Undolinin uudeksi ammattiliitoksi tuli SKP (Sapeleita Kalistelevat Postilaiset). Mutta aktivistien rientoihin hän ei enää osallistunut. Tosin joku (joka ei ehkä tiennyt hänen aikaisemmista vaiheistaan) yritti häntä houkutella ylistellen järjestöuran valtavia visioita (harhakuvia?).

- Ei vanha viitsi, vastasi Undolin, olkoon se teidän nuorempien hommia. Minulle riittää kun

maksan jäsenmaksuni.

- Kumma juttu. Muuten vaikutat ihan fiksulta kaverilta. Voisit tulla mukaan vaikka aktiiviseksi taustavoimaksi.

- Ei kiinnosta. Niihinkin hommiin on ihan tarpeeksi tunkua.

- Mistä tuollaista päättelet?

- Olen nähnyt. Kulissit ovat kaatuneet.

- En oikein ymmärrä. Olet aika omituinen mies.

- Niin sanottiin syltityhtehtaassakin.

RUNOJA

VÄÄRINKÖ HÄÄRIN?

Kuinka en voi olla minä pääri?
juoksenhan asioilla kuninkaan
sorjin ja nopein säärin,
tuumiskeli näin miekkonen muuan
joka oli tosin vain mäeri.

Kuinka voin olla populääri
olematta silti vulgääri?
kovastihan kaikessa mukana häärin,
tuumiskeli miekkonen muuan
ja Aromasta sätkää kääri.

O.R. 27.4.1992

JOEN MUTKASSA

He matkasivat koivupuulehtoon,
vehreyteen joen mutkan
he matkasivat,

heitä katsoivat uteliaat uikut,
rannan katveesta varjoisasta
heitä katsoivat,

he istuivat nurmen nukalle,
alle auringon lämpöisen
he istuivat,

siellä tuoksuivat apilan kukat,
valkoapilan kukkaset
siellä tuoksuivat,

lensi ylitse heidän uljaat linnut,
parvi valkosiipisten joutsenten
lensi ylitse,

joen mutkassa varjoisassa,
he rakkaat olivat toisilleen
joen mutkassa.

O.R. 3.7.1992

VAPPUTANSSIT HELSINGIN TYÖVÄENTALOSSA
15-93 klo 14.30 - 17.00

- Avaus ja juonto:
★ SAKn nuorisosihteeri Reijo Paananen
★ Jussi Raittinen, Uusi Kukka
★ Tervehdykset: Arja Alho, Outi Ojala
★ Korpraali Palmu ja Muukalaislegioona

Järjestää SAKn Helsingin Paikallisjärjestö-HAP
Mukana myös Sos-dem. piiri ja Hgin Vasemmistolitto

PEGASOKSEN VAPPULAMA

KEVÄTBALLADI

Taas kukkivat puut. Taas lämmöllään
maan routaisen aurinko voittaa.
Taas kevätkö saapuisi yksistään,
kai päiväkin parempi koittaa?
Näin päättyykö työttömän yö?

Mies raihmainen puistossa tallustaa,
häll_ aatoskin kummasti koikkuu:
"Puun oksia tiedä en kauniimpaa,
tuoss_ kohta mun raatoni roikkuu."
Näin päättyykö työttömän yö?

Puun oksalle saapuu jo lintunen.
Mies miettii: "Ei syytä viel_ hoppuun,
tuo livertää ikään kuin vaatien:
sä katsothan filmisi loppuun."
Näin päättyykö työttömän yö?

Mies raihmainen pohtii jo selkeemmin:
"Voin tyytyä soppaan ja luuhun.
Täst_ helpommin sossuun kai pääsenkin -
mua kukaan ei auttaisi puuhun."
Näin päättyykö työttömän yö?

RUNOILIJAN RIESA

Kai Pasilli taas herättää paheksuntaa,
tämä Siderix kun roskaansa paiskaa.
Näin runoilija kärsiä tuostakin saa,
joku latomossa tekstit kun raiskaa!

valittelee
SIDERIX

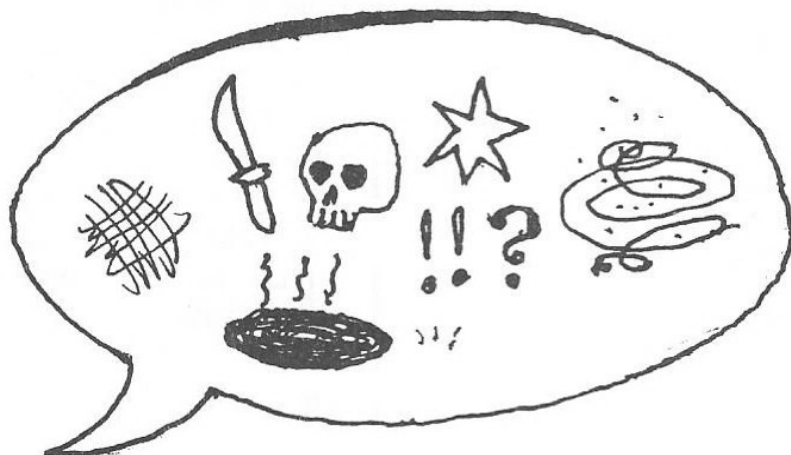
SIKASONETTI

Tää aatos lienee kaikertanut sikaa:
"Kai piristystä eloon tarvitsen,
on tylsä maata päivät löhöten."
Ja päätös hällä syntyi tuota pikaa:

"Ma kokeilen, ei tuossa liene vikaa,
jos hetken oisin niin kuin ihminen,
jos kossun tempaan, kinkun viettelen,
ei karnevaalit mainetta kai likaa!"

Hän juhliin hyökkää, veljeks_ kehutaan,
kun ihmistyyliin röhkii karju raisu,
ei kukaan tuota siaks_ tunnekkään -

ja pohmelokin kärsii, oppi lain:
"Kai sittenkin oon ihmiseksi vaisu,
lie paras olla kunnan sika vain."

YHTEISTOIMINTA TAPAUKSISTA

Teuvo Pykönen

Helsingin kuljetusalueella ja postikeskuksessa yhteistyömenettely kangertaa. Monta tapausta on katsottu läpi sormien, kun muuten on päästy yhteisymmärrykseen työnantajan kanssa. Malliksi ja varoitukseksi on pari periaatteellista tapausta viety eteenpäin.

Kaksi tapausta

Yhteistoimintaa säätelee Posti-Telessä laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa sekä Posti-Telen yhteistoimintasopimus. Lakirikkomukset käsitellään alioikeudessa ja sopimusrikkomukset työtuomioistuimessa.

Raskaan tuotannon viime kesäisessä yöryhmän tapauksessa tehtiin rikosilmoitus, joka tutkittiin väkivaltatoimistossa. Kuulusteluissa kävivät mm. ilmoituksen tekijät sekä silloinen käsittelypäällikkö R.Hakkarainen ja tuotantopäällikkö M.Sinnemaa. Prosessi oli nopea. Noin kolmessa kuukaudessa esitutkinta oli tehty ja syyttäjä teki syyttämättäjättämispäätöksen. Huvittavaa oli, että rike todettiin, mutta koska ei ollut työnantajan haluamia seuraamuksia, niin syyttäjättäminen todettiin. Jos työntekijät olisivat lammasmaisesti ottaneet vastaan sen, minkä työnantaja aikoi, olisi ollut seuraamuksia ja prosessi olisi todennäköisesti edennyt alioikeusprosessiin.

Toinen tapaus oli reilu vuosi sitten ollut lehtipostin jakokiista. Työntekijät suostuivat pikaiseen yhteistoimintamenettelyyn ja asiaa pohtimaan perustettiin työryhmä, jossa oli kevyen ja raskaan tuotannon esimies- ja työntekijäedustajat. Työryhmä teki yhteisen yksimielisen esityksen, jossa todettiin kaksi vaihtoehtoa. Toinen vaihtoehto tyrmättiin ja toisen takana olivat kaikki. Silloinen kuljetusalueen johtaja S.Salomaa kuitenkin hetimiten teki päätöksen, joka perustui hylättyyn vaihtoehtoon.

Työntekijäpuoli yritti erilailla neuvotellen ja protestoiden saada päätöksen muutettua, mutta johtaja oli jääräpäinen. Koska mielestämme yhteistyömenettelyä oli selvästi rikottu, niin lähdimme viemään asiaa eteenpäin. Pääluottamusmies ja kuljetusalueen johto totesivat erimielisyyden. Seurasi paikallisneuvottelut liiton ja Postin välillä. Työnantaja oli valmis myöntämään tiedotuksessa olleet puutteet, muttei itse asiakysymystä, että asia olisi ollut käsiteltävä vielä kuljetusalueen yt-ryhmässä. Koska työntekijäpuoli ei antanut periksi, perui

työnantaja välittömästi puheensa ja kiisti kaiken. Seuraavaksi seurasi keskusneuvottelut, jossa oli tiin VTY vastaan valtiovarainministeriö. Sopimisesta ei ollut häivääkään, vaan molemmat osapuolet toistivat näkemyksensä. Asia oli valmis työtuomioistuimeen.

Salomaa kun sattuu olemaan liittokokoukseen asti Postiliiton tilintarkastaja ja ay-urallaan monen tuttu, olivat välistävedot vaanimassa. VTY:ssä oli mielialaa, että asia on vähäpätöinen. Samaa ilmeni Postiliiton liittohallituksessa, johon kerran tuotiin esitys koko jutun poisvetämisestä. Satuun olemaan kokouksessa paikalla, eikä Pasilan osaston yksimielisesti ajamaa asiaa vastaan uskallettu todenteolla ryhtyä.

Työtuomioistuinta varten valtuutettiin asiamieheksi lakimies H.Sipiläinen VTY:stä. Asiakirjat valmisteltiin ja jutun piti olla oikeudessa viikolla 16. Lakimiehellä olisi ollut täydet valtuudet hoitaa asia Posti telen asiamiehen J-Salosen kanssa, mutta S.Salomaan pyynnöstä laitos haluaisi sopia. Sipiläinen paukahti maaliskuun liittohallituksen kokoukseen pyytämään lupaa sopia asia, jos laitos myöntää Salomaan virheet, niin asia voidaan sopia, eikä sitä viedä työtuomioistuimeen.

Yhteistoiminta tapauksista

Pasilan osaston toimikunnassa 15.4.93 pääluottamusmies kertoi meille, että asia on sovittu. Asian alusta sopuun kului yli vuosi.

SOPIMUS

Sopimus on seuraavan sisältöinen:

“Sopimus

1. Posti-Telen ja Postiliitto ry:n edustajien kesken on käyty keskusteluja koskien työtuomioistuimessa vireillä olevaa Posti-Telen YT-sopimuksen tulkintaerimielisyyttä (asia nro 185/92).

2. Työntekijöiden edustajat myöntävät, että Helsingin kuljetusalueen lehtilajittelun siirtoa ja uudelleen organisointia koskevan selvitystyön aloittamisen ja työryhmän asettamisen kiireellisyydestä johtuen yhteistoimintamenettelyssä on ollut puutteita.

Kuljetusalueen johtajan ja kuljetusalueen pääluottamusmiehen välisissä neuvotteluissa olisi tullut selvästi sopia siitä, että työryhmätyöskentely korvaa normaalin YT-menettelyn tai aisa olisi tullut käsitellä vielä ennen sen ratkaisua Helsingin kuljetusalueen yhteistoimintamenettelyssä.

Lisäksi osapuolet toteavat, että suoritettujen toimenpiteiden informoinnissa on eräissä vaiheissa ilmennyt puutteita.

3. Edellä olevan johdosta Postiliitto ry. luopuu työtuomioistuintuinkanteestaan. Osapuolet toteavat, että niillä ei ole tämän jälkeen vaatimuksia tämän asian johdosta.

Helsingissä 13.4.1993

Juhani Salonen
Posti-Telen asiamies

Heikki Sipiläinen
Postiliitto ry:n
asiamies”

Tällä sopimuksella työnantaja myöntää tosiasiallisesti, että sekä asian käsittelyssä että tiedottamisessa on tapahtunut yt-rikko-

mus.
On tulkittava, että työnantaja lupaa, ettei se vastedes tee samalla lailla. Näin kiltisti voi ajatella. Tästä näkökulmasta katsoen koko prosessia voi pitää sinnikkäänä voittona.

OPITTAVAA

Yhteistyömenettely on konfliktien estämisautomaatti. Puhumalla työnantaja yrittää sitouttaa työntekijäin edustajat linjaansa. Jos työnantaja ei puhumalla onnistu, se tekee ns. isännänvallan ansiosta yksipuolisia päätöksiä. Kun yhteistoiminta loppuu alkaa edunvalvonta. Jos edunvalvonta on passiivista, yritetään työnantajan mielivallan kohteeksi joutuneita auttaa. Jos edunvalvonta on aktiivista, mitataan voimalla kumpi kestä; tuleeko tuloja, jos tuotanto kangertelee. Näin yksinkertaista asia on.

Jos kuitenkin vähän hienosyisemmin edellisistä tapauksista. Ensimmäkin alioikeus-jutussa työnantajalta meni reilut puoli vuotta asiallisesti linjansa läpivientiin. Se maksoi työnantajalle rutkasti. Hinta on vieläkin kallismonen osalta. Toisaalta henkilöstömäärät on todettu yhteisesti, työnantaja tosin käytti tiukinta linjaa, mitä on nähty. Tämäkään ei ole unohtunut. Ei olla pitkävihaisia, mutta hyvämuistisia. Alistuminen olisi ehkä aiheuttanut työnantajan edustajille rangaistuksia yt-rikkomuksesta, mutta asiallisesti olisi pitänyt hävitä. Nyt työntekijäin digniteetti säilyi ja työnantajan-kin luulisi oppineen jotain. Tässä jutussa rikosilmoituksella oli varoittava luonne ja asian vakaavuudesta kertova osa.

Työtuomioistuin-jutussa työnantaja jyräsi tahtonsa väkisin läpi asiallisesti. Työtuomioistuintiellä oli tarkoitus varautua vastaisen

varalle. Jos alemmalla tasolla työntekijät ja työnantajan edustajat tekevät yhteistoimintaa yksimielisesti ja aikaansaavat päätösesityksen, niin sitä tulisi korkeamman työnantajan edustajan kuunnella – eikä päättää varsin vastaisesti. Jos tällainen työryhmätyö yleistyisi, niin mitä suotta tehdä turhaa yhteistyötä.

Toiseksi työtuomioistuin-jutussa opittiin, etteivät työnantajan edustajat halua nimelleen työtuomioistuintuomiota, vaikka varkaudesta saa enemmän. Työnantajan edustajat ovat henkilöiltään silttenkin herkkäpäisiä. Jutun eteen päin viemisessä on syytä olla muutakin toimintaa, että työnan-

taja tajuaa asian vakavuuden.

Kolmanneksi alioikeustie on nopea ja työtuomioistuintie hidas. Itse asiaan prosessilla ei sinänsä suorasanaisesti vaikuteta, vaan sillä on tulevaisuutta varten varoittava vaikutus. Uhkaksi jollain tasolla prosessi käy.

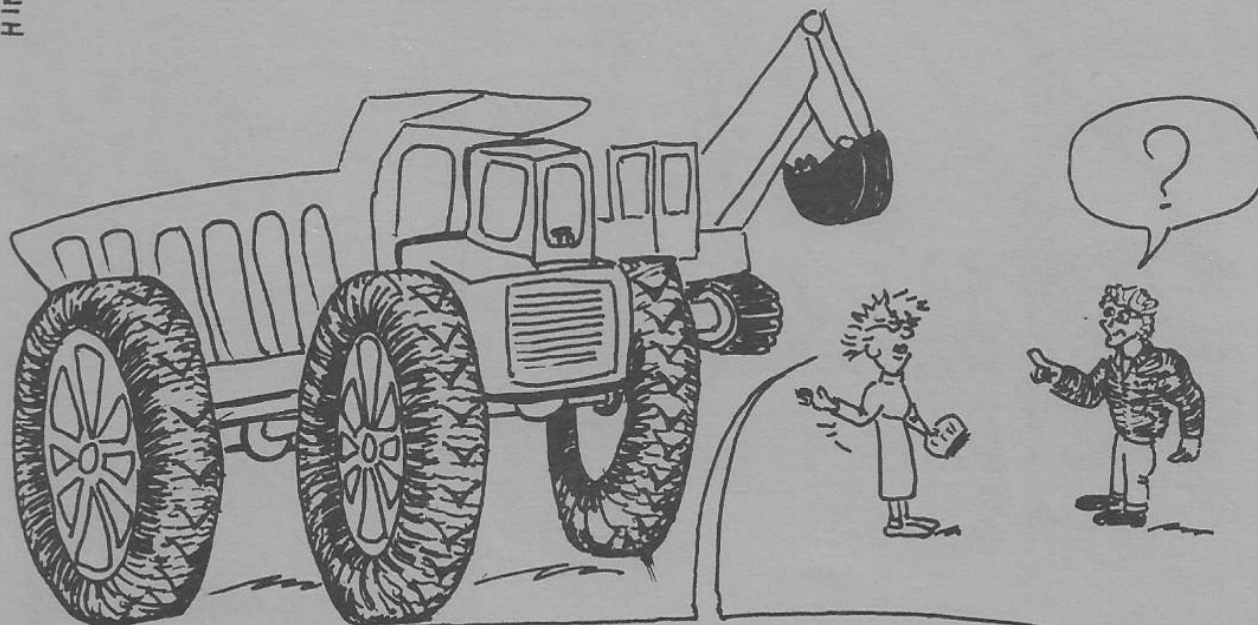
Neljänneksi juttuja voi käyttää kaupan käynnin välineenä.

Viidenneksi prosessit ovat tärkeä oppimisprosessi jopa työnantajalla. Aito yhteistoiminta ja työntekijäin edustajien kuuleminen olisi viisasta ajoissa.

Kuudenneksi opittiin, että raaka

edunvalvonta tuottaa nopeimmin ja parhaimmin tuloksia. Ammattiosaston selkeä linjaus tiettyjen asioiden osalta tuntui luonnolliselta, kun yhteistoiminnan oikea luonne paljastui. Ammattiosaston jäsenet ovat yleisessä kokouksissa prosessien aikana antaneet toimikunnalle oikeuden käyttää kaikkia mahdollisia keinoja, jos kellokorttia yritetään käyttäen ottaa, jos yötyön aikahyvitykseen puututaan tai jos irtisanomisilla uhkaillaan. On opittu, että edunvalvontaa ei yhteistoiminta korvaa missään mielessä.

H I P A

YLIPITKÄN TRUKIN JÄLKEEN KOKEILEMME
VÄHÄN JÄREÄMPÄÄ KALUSTOA.

Osoitteenmuutos:

PA

Postiliiton Pasilan
osasto ry

PL 25

00230 Helsinki 23

